

ੴ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਮੌਸਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਰੋਲ ਸਚਾਈ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ

ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਨਿਰੋਲ ਸਚਾਈ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

libral.singh@chena

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਮੈਸਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਰੋਲ ਸਚਾਈ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਸੱਤੇ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਵਾਰ ਅਤੇ ਥਾਥੇ ਸੰਦਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੱਦ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕਵੀ ਅਪਣੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋਲ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀ ਜਾਂ ਚਮਾਰ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਸਚਾਈ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਬਾਣੀ ਲਿਖਣ ਲਗਿਆਂ ਕਿਸੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਕਮ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ, ਕਿਸੇ ਜਾਗੀਰ ਦਾ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਾਨ ਅਥਵਾ ਸੋਭਾ ਦੀ ਖਾਹਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੋਲ ਸਚਾਈ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ

ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੁ ਵੇ ਨਾਲੇ

ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪੁਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਮਟਰ ਪਤੀ ਜੀ ਵੀ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਿਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਕਰ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਣੀ

ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਅਤੇ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :-

DATE _____
ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਜਗੀ ਗਲ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ
ਕੀਮਤ ਹੈ ? ਉਤਰਵਿਚ ਸਰਜ ਹੋ ।

ਸਤਿਪੁਰਖ ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਉ

ਅਖਵਾ

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿੰਦੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੀਅੰ

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ ।

ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਹ ਸਾਧ ਜਨ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦਿੜਾਇਆ ।
ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਜਹ ਦਿਨ ਸੁ ਰਾਤਿ ਜਿਨਿ ਜਗਨਾਥ ਜੋਗਦੀਸੁ ਜਪਾਇਆ ।
ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਖਹ ਟਿਕਨਿ ਮਖਨਿ ਮਖਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਹਰਿ ਪੰਥ ਬਤਾਇਆ ।
ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਭ ਪਗੀ ਪਵਹ ਜਿਨਿ ਮੇਹ ਅੰਧੇਰ ਚੁਕਾਇਆ ॥
ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਹੁ ਸਭਿ ਧੰਨ ਧੰਨ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਤਾਰ ਲਹਾਇਆ ॥

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਾਦਸਾਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ
ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੋੜਾ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਲ ਨਾ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪੰਡਿਤਾਂ ਪਾਂਧਿਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡਾਂ ਤੋਰਿਆਂ ਅਤੇ
ਵਹਿਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ
ਦੇ ਮਾਨਕ ਸਿੱਧਾਂ ਅਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕੁਚੀਤੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ
ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਔਰਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ
ਰਖ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਵਿਛੁੜੇ ਹੋਏ
ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਆਸਾਨ ਰੂਸਤਾ
"ਵਿਚੇ ਗ੍ਰਿਹ ਸਦਾ ਰਹੇ ਉਦਾਸੀ"

ਦੱਸ ਸਕੇ ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੈ ॥

ਕਿਉਂ ਜੋ

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਆਪੁ ਰਖਿਓਨੁ ॥

ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਖਦ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸੀ ਅਖਵਾ ਹੈ

ਕਲਿਜੁਗ ਦੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ
ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

ਮਾਧਿਨਗਟਿਲੁ ਕਲਾਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ ਪਰਵਰਿਸਰਿ ॥

ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:-

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਾਮਦ ਨਗਟਿਲੁ ਰੂਪ ।

(ਪੰਨਾ ੧੩੬੫)

ਇਸ ਨਗਟਿਲੁ ਰੂਪ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਸੋ ਸਾਖੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ
ਹੋਇਆ ਹੈ:-

ਸਾਰਾ ਕਲਿਜੁਗ ਭੋਗਸੀ ਨਾਨਕ ਧਰ ਮਵਤਾਰ ॥

ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਹੈ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਕੇ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਾਜ "ਨਾਨਕ ਰਾਜ" ਚਲਾਇਆ

ਨਾਨਕਿ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ

(ਪੰਨਾ ੮੬੬੬)

ਪਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ

ਸਚੁ ਕੋਟ ਸਤਾਣੀ ਨੀਵ ਦੈ

ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਲਾ ਉਸਾਰਿਆ
ਅਤੇ ਇਕ ਸੱਚਾ ਰਾਜ ਅਥਵਾ ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ । ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਸੇ
ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕਲਿਜੁਗ ਭੁਗਤਾ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਮਰਯਾਦਾ ਪਰਸੋਤਮ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ, ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰੀਰ ਬਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਹੀ
ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਸੁਭਾਏਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਥਵਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲੇ ਹੋਏ
ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਜੋਤਿ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਗਤਿ ਮਰਿਆਦਾ
ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ।

ਜੋਤਿ ਓਹਾ , ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ,

ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਅੈ ॥ (ਪੰਨਾ ੮੬੬੬)

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਇਸ ਸੱਚੇ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਜੋਤਿ ਰਖਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਸਰੀਰ ਦੀ
ਪਰਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਪਰਖ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ
ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਥੇ ਨ ਰਿਸਵਤ ਚਲਦੀ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਕੋਈ
ਸਫਾਰਸ਼, ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਭਾਵੇਂ
ਜੇਠਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਈ ਹੋਵੇ

ਪਤ੍ਰੀ ਕਉਨੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਰਿ ਪੀਰਹੁ ਕੰਨੁ ਮੁਰਟੀਅੈ

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਅਗੋਂ ਬਦਲਣ

ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬੈਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਈ ਵੇਰ ਪ੍ਰਗਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵੇਰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਈ ਵੇਰ ਸੰਕੋਤਨਿ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਥਵਾ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਅਪਣੀ ਰਜ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਾ ਵਿਚਾਰਕੇ ਮੁਨਾਸਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੁਰਿਆਈ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਗਲਿਤ ਕਰਿਤਕ ਕਰਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਲ ਲਾਇਆ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪੰਡਿਤਾਂ, ਪਾਪਿਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਅਤੇ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡਾਂ, ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾਂ ਦਾ ਮਾਨ ਤੋੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ" ਦੱਸ ਕੇ ਮਾਨ ਮਾਇਆ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਜੀਆਂ, ਮੁਲਾਂ ਅਤੇ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਜੰਤੂ ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਅਤੇ ਤਵੀਤਾਂ ਚਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਿੱਧੇ ਚਾਹ ਪਾਇਆ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ

ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ ।

ਦੱਸ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਮਰਦ ਦੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਸਭ ਇਕੋ ਜਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਸੁਭ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਡਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ

ਸੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੇ ਦੋਵੇਂ ਹੋਈ ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਤੂੰ ਲੇਹਿ ਇਮਾਨੇ ॥

ਭਗਤਿ ਬਿਨ ਬਹੁ ਰੂਥੇ ਸਿਮਾਨੇ ॥

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਿਰਫ ਸੰਮਤ ੧੫੨੬
ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਮਤ ੧੭੬੫ (1765) ਤਕ ਹੀ ਸੀ ? (1526)

ਆਪ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰ ਕੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਉਸ
ਵਿਚ ਤਾਂ ਗੁਰ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਗੁਰ ਦੀ ਲੋੜ ਲਿਖਿਆ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਸਭਿ ਜਾਇ ਮਿਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਉ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ

ਜੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਰਾਮ ।

ਕਿਉ ਜੋ

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਲਭਈ

ਨਖ ਕੋਟੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ।

ਅਥਵਾ

ਭਾਈਚੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ।

ਪੂਛਹੁ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨਾਰਦੈ ਬੇਦ ਬਿਅਸੈ ਕੋਇ ।

ਲਿਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਨ ਭੋਟਿਓ

(ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ)

ਸੇ ਭਾਗ ਹੀਨੁ ਵਸਿ ਕਾਲ ।

ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਿੰਨੀ ਦੇਹੁਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੁਰਕੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ।

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਮਨਾਇਆ ਤਿਨ ਪੂਜੇ ਸਭੁ ਕੋਟੀ

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋੜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ,
ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ
ਨਾਨਕ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੌ ਸਾਖੀ ਵਿਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਸਾਰਾ ਕਲਿਜਰਾ ਭੋਰਾਸੀ ਨਾਨਕ ਧਰ ਅਵਤਾਰ ।

ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਕਾਨਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਜਲੀ ਪਾਪ ਤੋਂ ਨੇ ਕਿ ਮਾਧਾਂ। ਜੇਹਾ ਜਾਨਾ ਨੈ ਤੇ ਮਾਧਾਂ ਜੀ ਜੱਚ ਪੱਚ ਜੀ। ਜੇਹਾ ਹਥੇ

NO. _____

DATE _____

ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਮਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਗਿਆਂ ਹੀ ਪੰਥ ਦੀ ਜਿਮੇਵਾਰੀ ਭਾਈ ਬੁਧਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਵਾਰ ਹੋਰ ਚੰਗਾਨ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ, ਸੰਤ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ, ਵਿਚ ਲਿਖ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਕਿ

ਅਜ ਤੋਂ ਭਾਈ ਬੁਧਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹਰੀਸਿੰਘ ਹੋਇਆ
ਇਹ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਰਖਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਕਰਤਾ ਮੰਨਣ
ਮੇਰੇ ਧੱਕੇ ਨੂੰ ਇਹ ਬਖਸ਼ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ
ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਫਿਰ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਈਆਂ ਦੇ ਮਨ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਤੀਜੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦੇ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀਂ ਲਗਾਣ ਵਾਸਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਤਾਣੀਏ। ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੋ ਰੁਪੈ ਮੱਥਾ ਟੇਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਿਛੇ ਹਟ ਗਏ। ਕਾਰਣ ਪੁਛਣ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਰੁਪੈ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਪੁਰ (ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਮਾਹਿਬ) ਜਾ ਕੇ ਭਾਈ ਬੁਧਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਟੇਕੋ।

ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਸੀ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਮਾਹਿਬ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਹੋਇਆ। ਮਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ, ਹਿਰਦਾ ਖਿੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੂਰੇ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਇਹ ਸਬਦ ਨਿਕਲ ਗਏ

ਦੋਨੇ ਭਈਆ ਏਕ ਸਰਪ ਕਰ ਕਾਮੇ

ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਗੜੀ ਵਾਲੇ ਕਾਨਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਹੈ, ਜੇ ਆਪ ਜੀ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਦੇਸ ਚਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੋਤੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, **ਪਤੀ ਗੰਢ ਪਵੈ ਸੰਸਾਰ** ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਪਤ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਪੋਤਾ ਵੇਖਣ ਦੀ ਗੰਢ ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਪੋਤਾ ਵੇਖਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ, ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਚਨ ਵੀ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਤਾ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਣਗੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਵੇਖ ਸਕੇਗੀ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਤਾਂ ਅਮਰ ਰਹੇਗਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਗਲ ਹੀ ਹੋਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਆਪ ਜੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਹਿਲ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਅਕਸਰ ਬੀਮਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਆਪ ਜੀ ਹੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਪੋਤੀ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ?"

ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਨ ਭਾਈ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ,

ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

**ਰਾਜ ਬਿਨਾਸੀ ਤਾਮ ਬਿਨਾਸੀ ਸਾਤਰੁ ਭੀ ਬੇਨਾਧਾ
ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨੁ ਹੈ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ ਇਕ ਸਾਧ ਬਚਨ ਆਗਾਧਾ**

ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਇਕ ਸਾਧ ਦੇ ਬਚਨ ਬਚੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਧ ਦਾ ਬਚਨ ਪਰ ਨ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਾਧ ਦਾ ਬਚਨ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਧ ਦੇ ਬਣਾ ਉਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਬਚਨ ਪਰ ਕਿਉਂ ਨ ਹੁੰਦਾ?

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਚਲੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਿਛੋਂ ਬਾਬਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਪੁੱਤੀਆਂ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਫਤਹ ਕੌਰ (ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਫਤਹ ਕੌਰ ਜੀ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਹਿਲ ਬਲਨ ਦ ਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਸੰਮਤ ਬਿਕਰਮੀ ੧੯੪੬ (ਸੰਨ 1890) ਚੇਤਵਦੀ ਤੀਜ ਮੰਤਵਾਰ

ਦਾ ਉਹ ਸਭਾਗਾ ਦਿਹਾੜਾ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਗਹਿ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਭਾਵ ਹੋਇਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ:-

ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਆਇਆ ਏ, ਘਰ
ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਇਆ ਏ, ਸਾਥੋਂ ਵਡਾ ਬਲੀ ਆਇਆ
ਹੈ, ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦੀ ਛਤਰ
ਛਾਇਆ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸੁਖ ਹੋਣਗੇ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਵੀਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿੱਥੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇਹ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਹੋਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, "ਹੁਣ ਮੈਂ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਘਰਾਲੇ ਵਿਚ, ਗੁਆਚ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਫੇਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹਾਂ।"। ਇਹ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਟੁਰਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਕਿਰਪਾਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਟੁਰ ਪਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਗੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ। ਆਪਣੀ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਵੇਖਕੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ

ਸਫਲ ਸਫਲ ਭਈ ਸਫਲ ਜਾਤ੍ਰਾ

ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਗਾਵਾ

ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਗੁਣੀ ਨਿਪਾਨ

ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ

ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਉਚ ਭਗਵਾਨ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

(ਪੰਨਾ 234)

ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗੁਣ ਚਿਧਾਰਤਾ ਦਾ ਤਿਲ ਮਾਤ ਵਰਨਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਕਈ ਕਈ ਧਨੀਆਂ ਅਥਵਾ ਦਾਨੀ ਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਨੰਗਰ ਨਾਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੋਰਡ
 ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਦਾ ਵਰਤ ਨੰਗਰ ਫਲਾਨੇ ਵਕਤ ਤੋਂ ਨੌਕੇ ਫਲਾਨੇ
 ਵਕਤ ਤਕ ਖਲੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਵਕਤ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਸਦਾ ਵਰਤ ਕਹਿਲਾਉਣ ਦਾ
 ਹੁਕਮਾਰ ਨਹੀਂ। ਸਦਾ ਵਰਤ ਉਹ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਹਰ ਵਕਤ
 ਭੋਜਨ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਮਹਾਨਤਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
 ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਨੰਗਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੰਗਰ ਦਾ ਮੁੱਢ
 ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੱਧਾ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ
 ਅਤਿ ਕਠਨਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਨੰਗਰ ਨੂੰ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਬੇਮਸਾਲ ਹੈ।
 ਇੱਥੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਤ ਦਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਾਚਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ,
 ਹਰ ਵਕਤ ਭਾਵੇਂ ਦੁੱਖਿਰ ਭਾਵੇਂ ਅਧੀਂ ਗਤ ਹੋਵੇ ਪਰਸਾਦਾ ਰਜਵਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
 ਕਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅੰਨ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੋਵੇ, ਫਸਲਾਂ ਬਰਸਾਤ ਨਾਲ ਜਾਂ ਹੜ ਨਾਲ
 ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ, ਦਾਨ
 ਪਰਸਾਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਰਜਵਾਂ ਮੁਫਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਸਮੇਂ ਤਾਂ
 ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਏਸ ਨੰਗਰ ਸਰਣ ਲਈ ਸੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ
 ਏਸ ਨੰਗਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਦਾ ਵਰਤ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਵੀ ਖੋਲਿਆ ਸ੍ਰੀ

ਨੰਗਰ ਚਲੈ ਗਰ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਤੇਟਿ ਨਮਾਵੀ ਖਟੀਮੈ

ਮਾਨਸਿਕ ਸਾਂਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਮੇਲਣ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ
 ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵੀ ਨੰਗਰ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਜਨ ਦੀਆਂ
 ਦੋ ਵਰਨੀਆਂ (ਨਿਰੰਤਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ) ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮਤ ੧੯੯੦
 (ਸੰਨ 1933) ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮਤ ੨੦੦੪ (ਸੰਨ 1947)
 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਈ ਜਪ ਪਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ
 ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਨ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਪਯੋਗ ਕਰਦੇ, ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਨ ਭਗਉਤੀ ਦੀ ਮਾਲਾਂ ਦਾ

ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਚੋਪਈ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ

ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ।

ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਕਈ ਲਖ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ । ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ '੧ ਜੇਠ ਸੰਮਤ ੧੯੯੭ (ਸੰਨ 1940) ਨੂੰ ਹਰ ਨਰ-ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਇਕ ਘੰਟਾ ਰੋਜ਼ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ । ਆਪ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਸਦਾ ਸੰਗ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਬਾਰੇਗਾ, ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਸਦਾ ਜਾਮਨ ਹਾਂ ।

ਇਹ ਜੋ ਘਰ ਘਰ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ । ਇਸੇ ਲਈ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :-

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲਿਜੁਗਵਿਚ

ਸੁਚ ਸੋਧ ਅਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਰਵਾਹ ਦਿਤਾ ਚਲਾਇ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨ ਮਿਲ ਵਰਤਣ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪਰਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ । ਦੇਸ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਸਰਾਈ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ੇਸਟ ਕੰਮ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ । ਜ਼ਿਲਾ ਸਿਰਸਾ ਦੀ ਕਈ ਸੌ ਮੁੱਥੇ ਈਜਰ ਅਥਵਾ ਬੇਆਬਾਦ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸਵਰਗਨੁਮਾ ਧਰਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਆਪ ਜੀ ਇੰਨੇ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਵਡੀਆਂ ਵਡੀਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਹਿੰਦ-ਸਿੱਖ ਮਿਲਾਪ ਕਾਨਫਰੰਸ' ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਸੰਪਰਦਾਇ ਕਾਨਫਰੰਸ ।

ਗੁਰੂ-ਗੱਤਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਗਿਆ ਹਿਤ ਜੋ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਉੱਠਿਆ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡ ਅਤੇ ਫਜ਼ਲ ਰਸਮਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਜੀਜਾਂ ਦੇ ਖਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਫਜ਼ਲ ਖਰਚਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ।

ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤਕ ਰੁਚੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਸੰਗੀਤ ਸਮੇਲਨ ਕਰਵਾਏ ।

ਆਪ ਜੀ ਫਰਾਖਦਿਲ ਇੰਨੇ ਸਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸਦੀ ਮੁਨਾਸਬ ਸਹਾਇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ

ਮਹਾਂ ਨੂਰ ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਮਾਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ

ਸਰਬੰਤ ਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਚਿਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਉਤਾਧਿਕਾਰੀ ਬਾਰੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵੀ
ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ੨੭ ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ ੨੦੧੬
(੮ ਮਈ ਸੰਨ 1959) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਸਕੇਂਦਰੀ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ
੧੫-੨੦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫੁਰਮਾਇਆ :-

“ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਆਵਾਂ ਜਾਂ ਕਦੋਂ ਨ ਆਵਾਂ,
ਹੁਣ ਤੋਂ ਏਥੇ ਵੱਡੇ ਕਾਕੇ ਨੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ
ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਹ ਰਹੇ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰਖਣੀ ਹੈ,
ਜਿਸ ਉਹਦੇ ਆਖੇ ਨਹੀਂ ਨਗ ਸਕਣ ਉਹ ਬੇਸ਼ਕ ਬਿਸਤਰ
ਗੋਲ ਕਰ ਲਵੇ, ਸਾਡੀ ਉਸਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵੱਡੇ ਕਾਕੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋਣੇ ਹਨ

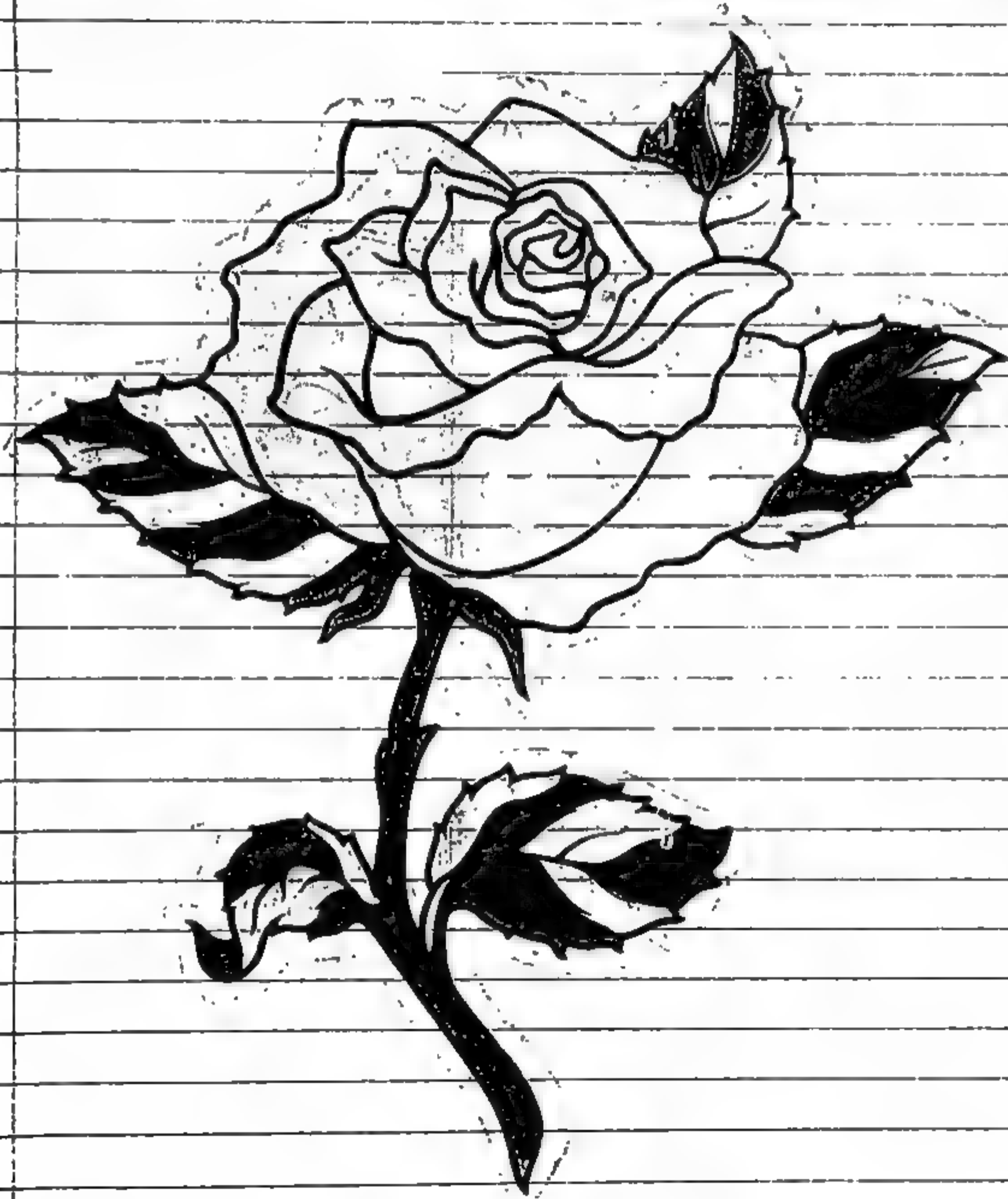
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਮਾਨ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ, “ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਵਲੋਂ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ। ਪੰਥ ਨੂੰ ਅਜੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ” ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ :-

“ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ
ਕਿਉਂਕਿ

ਵੱਡਾ ਕਾਕਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਜੋਗ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।”

ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬਹੁਤ ਢਿਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਜੇ ਉਤੇ ਮਹਾਰਾਜ
ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਫਾਸਨ ਲਈ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਪਈ ਹੋਈ ਚੌਕੀ ਉਤੇ ਬਹਾ ਕੇ

ਕਾਕਾ, ਤੁਸਾਂ ਪਾਠ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ
 ਨਮਿੱਤ ਮਰੀਭੇ, ਜਰੂਰ ਸਿਰੇ ਚਾੜਨੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਠੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਕੜੀਆਂ ਵੀ ਵਿਕ ਜਾਣ, ਗਊ ਮੱਝ ਘੋੜੇ ਪੁੱਜ ਦੇ ਰੱਖਣੇ ਤੇ
 ਵੱਡਾ ਭਾਰਾ ਹੋਸਲਾ ਕਰਕੇ ਰਹਿਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬੜੇ ਭਾਹੁਨੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀਰਕ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਗਮ

ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਪਰਫਿਰ ਵੀ ਸੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ, ਅਪਣੇ
ਪਰਚਿਪਕਾਰੀ ਸਭਾਰਿ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਤੇ ਚਿਪਕਾਰ
ਕਰਕੇ ਮਾਸਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੀਮਾ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਦੇ ਗਏ ਸਨ :-

ਏਸ ਦੇਹ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਨਭਣ ਨਹੀਂ,

ਤੜਪ ਤੜਪ ਨਾ ਜਾਨ ਗੁਆ ਲੈਣਾ ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ,

“ਚੀਮੇ” ਦਰਸ ਜਗਜੀਤ ਦਾ ਪਾ ਲੈਣਾ ।

ਏਧਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀਰ ਛਡਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
ਜਗਮਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨੂਰੀ ਜੋਤ ਤਤਛਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
ਸ੍ਰੀਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈ

ਨੂਰੀ ਜੋਤ

ਜਿਵੇਂ ਬਲਿ ਬਾਵਨ ਮੇਂ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਜੋਤ,
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਚ ਸਮਾਈ ਆਨ ।

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੰਗਦ ਅਮਰ, ਰਾਮ ਦਾਸ ਆਦਿ,
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਿਚ ਉਹੋ ਜੋਤ ਰੁਖਨਾਈ ਆਨ ।

ਫਿਰ ਦਸਮੇਸ਼, ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਚੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਿ,
ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਆਨ ।

ਤਿਵੇਂ ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲੀ ਜੋਤ ਨੂਰੀ,
ਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਵਿਚ ਉਹੋ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਆਨ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਮਨਖਤਰੀ

ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ

ਪਿਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਨ ਸਹਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ । ਜਦੋਂ ਬਰਸਾ ਦੇ ਕੋਲ ਖਰੀਦੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨ ਹੋਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਨੀਤਕ ਆਗੂ ਦੇ ਉਕਾਉਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਨਵਾਈ ਵਾਸਤੇ 24 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1959 (24-8-1959) ਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਮਾਨ ਆ ਚੁਕੇ ਸਨ । ਆਪ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਝੂਠ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਖੋਰੀ ਚਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਧੜੇ ਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਬਾਜ਼ੀ ਚਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ । ਆਪ ਜੀ ਅਪਣੇ ਪਣ ਖਾਤਰ, ਅਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਚਹਿਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 21-22 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1959 (4-ਵੇਂ ਭਾਦਰਵੇ ਸੰਮਤ 2016) ਦੀ ਵਿਚਲੀ ਰਾਤ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 12 ਵਜੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ ।

22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਥਵਾ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਅਰੰਭੇਗ ਸਫ਼ਾ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ।

ਦਿਲ ਰੋਂਦਾ ਤੇ ਮਾਥਾਂ ਰੇਵਨ, ਹੰਝੂ ਰੋ ਰੋ ਵਗਦੇ ।

ਪਿਆਰ ਰੇਵੇ ਤੇ ਯਾਦਾਂ ਚਿਲਕਣ, ਜਿਉਂ ਮੰਗਿਆ ਮੇਰੇ ਮੱਤਾ ਦੇ ।

ਗਗਨ ਪਤਾਲ, ਪਸ਼ੂ ਕੀ ਪਛੀ, ਰੁਲ ਰੁਲ ਪੈਂਦੇ ਸਾਰੇ ।

ਕਿਧਰ ਗਿਓਂ ਪਿਆਰੇ ਦਿਸਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਨੈਨ ਫਿਰਨ ਪਏ ਨਭ ਦੇ ।

(ਸੰਤ ਬਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਛਿਲੋਂ)

ਪਿਆਰ ਪਿਆਰ ਮੁਖੜਾ, ਭੁਲਾਂਦਾ ਸੀ ਜੇ ਦੁਖੜਾ,
ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ, ਕਿਵੇਂ ਟੋਲਾਂ, ਕਿੰਨ ਕਹਾਂ ਦੱਸੇ ਕੋਈ ।
ਨੈਣੀ ਨੈਣ ਪਾ ਕੇ, ਸਦਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਰਸ ਦਿੰਦਾ,
ਜ਼ਰਾ ਮੁਸਕਾਂਦਾ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਜੇਹਾ ਵੱਸੇ ਕੋਈ ।

ਕੀਤਾ ਨ ਦੀਦਾਰ ਰੱਜ, ਲਿਆ ਨ ਪਿਆਰ ਰੱਜ,
ਚਿਸ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਾਲੀ ਸਾਂਗ ਮਾਂਜ ਪੱਸੇ ਕੋਈ ।
ਪਾ ਲਿਆ ਤੁਰੇਵਾਂ ਗਲ, ਮੰਨੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾ,
ਤਰ ਗਿਆ ਮਲਕ ਤੇ, ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਅਜ ਰੱਸੇ ਕੋਈ ।

(ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਵੀ)

ਅਸੀਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਤਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ

ਸਿਰਫ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਅਲਗਿਣਤ
ਸੰਗਤ ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ

ਸਜਣ ਮੈਂਡਾ ਚਾਈਆ ਹਰ ਕਹੀਦਾ ਮਿਤੁ

ਹਭੇ ਜਾਣਨਿ ਆਪਣਾ ਕਹੀ ਨ ਠਹੇ ਚਿਤ

ਭੋਗ ਤੇ ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ । ਧਾਰਮਕ ਆਗਾਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰ, ਸਮਾਜਕ ਲੀਡਰ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ, ਰਾਜੇ, ਪੰਜਾਬ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਅਲਗਿਣਤ ਚਿਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਆਈਆਂ ਸਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ :-

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

(ਪੰਜਾਬ ਮੰਤ੍ਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ)

ਸ੍ਰ: ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦਸਾਂਝ ਜੀ

(ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)

ਸ੍ਰ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

(ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤ੍ਰੀ)

ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਰ ਜੀ

(ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ)

ਸ੍ਰ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਾੜੇਵਾਲੇ ਜੀ

(ਤ੍ਰਕੀਯਾਤ ਮੰਤ੍ਰੀ ਪੰਜਾਬ)

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਮਹਾਰਾਜ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮਹੰਤ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਰਮਲੇ

ਪੰਡਿਤ ਯਗ ਦੱਤ ਸਰਮਾ ਜੀ

ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਲਾਲਾ ਹਰਦੇਵ ਸਹਾਇ ਜੀ

ਹਿੰਦ ਸਮਾਚਾਰ ਦੇ ਮੈਂਡੀਟਰ ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਰੈਣ ਜੀ

ਸੇਠ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

(ਸੂਬਾ ਬੰਕੋਕ)

ਸ੍ਰ: ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਿਲੀ ਵਲੋਂ ਸੇਠ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਜੀ

ਸਭ ਬਲਾਹਿਮਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
ਅਲਗਿਣਤ ਰਿਪਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦਾ ਕੀਤੀ ਉੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ
ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਵੀ ਅਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਂਗ ਅਗੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ

ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਜਿੱਥੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੋਇਆ, ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਬਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਪੰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਮਨਾਇਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਦਾ ਸਸਕਾਰ, ਚੰਦਨ ਅਤੇ ਬੇਰੀ ਦੀਆਂ ਝੱਕੜਾਂ ਦੀ ਚਿਖਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਪਰ ਹਵਨ ਦੀ ਸਮੱਗੀ, ਘਿਉ, ਬਦਾਮ ਮੇਵੇ ਛਹਾਰੇ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ 22 ਅਗਸਤ (੬ ਭਾਦਰੋ) ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਛੇ ਵਜੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਸਸਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਪਾਸ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬੀਰਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਰੁਮਾਲੀ, ਆਸਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕਰ ਉਪਰ ਬੈਠਾਇਆ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ "ਹੱਥ ਜੋੜ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਮੱਥਾ" ਟੇਕਿਆ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਕਰਵਰਤੀ ਨੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਅੰਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਾਧਿਕਾਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਮਿਤ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 24 ਭਾਦਰੋ ਸੰਮਤ 201੬ (10 ਸਤੰਬਰ ਸੰਨ 1959) ਨੂੰ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਦਸਤਾਰਾਂ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਹੀ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ, ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਵਈ, ਅਨਿਨ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੱਥੀਂ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਦਸਤਾਰ, ਸੀਸ ਤੇ ਸਜਾਈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਆਸਣ ਤੇ ਹੀ ਖੜੇ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨ ਗੰਜ ਉੱਠਿਆ।

ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਇਹ ਵਡ ਪਤਾਪੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਮੇਲੇ ਤੇ, ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤੇ ਸਮਾਣ ਦੇ ਭੋਗ ਸਮੇਂ, ਇਤਨੇ ਭੇਖਾਂ, ਪੰਥਾਂ ਪਾਚਟੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਪਰਮ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਮੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਭੇਟ ਹੋਈ ਹੈ।"

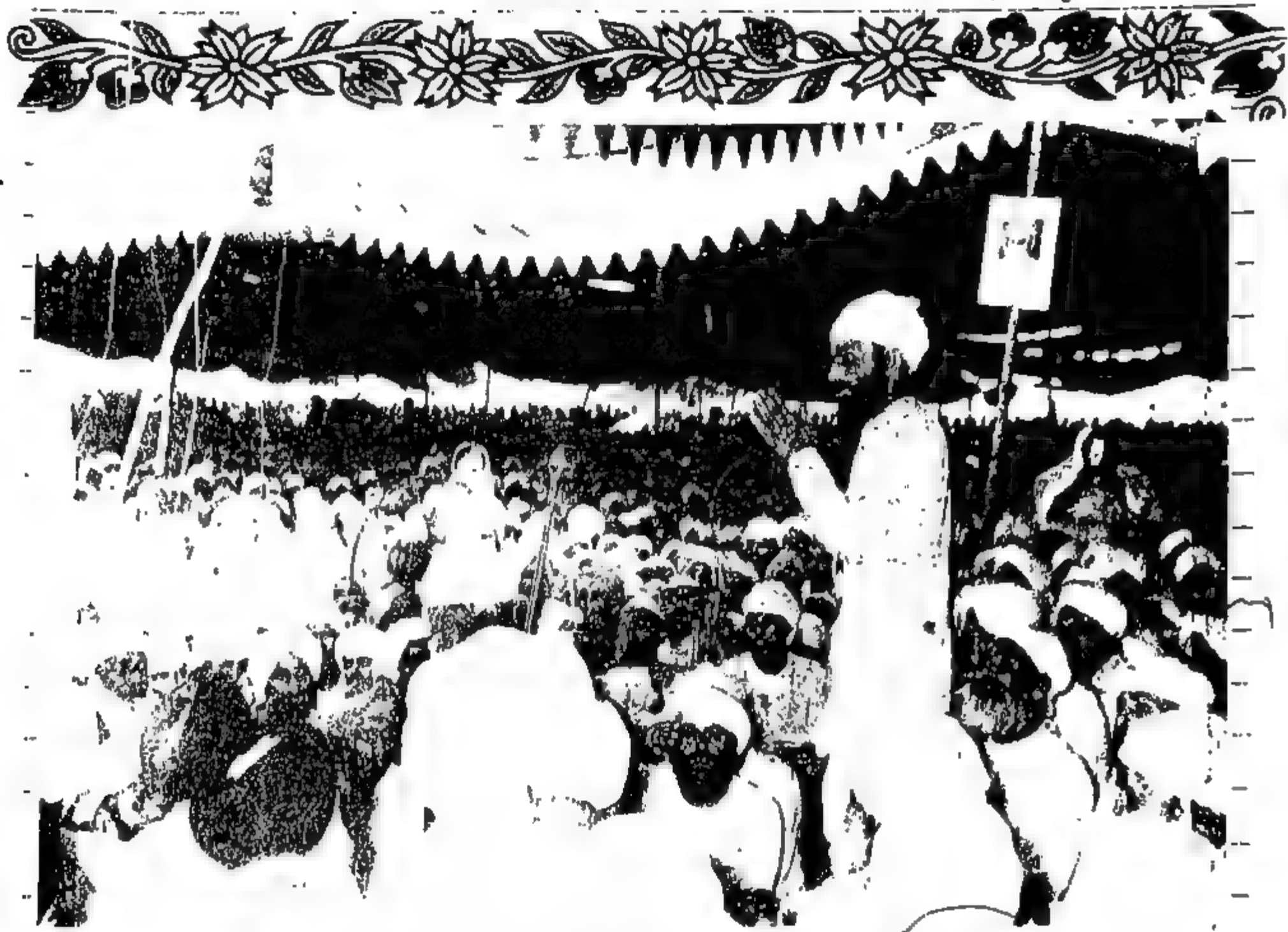
ਜੇਤ ਬਦਲਦੀ ਏ ਜੇਤ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ

ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਤੋਂ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਲੱਗਿਆਂ, ਕੀਤਾ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪੁਤਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਡੇਰੇ ਰਹੇ ਹਕਮ ਏਹਦਾ ਮੰਨਣਾ ਜਿਸ, ਕਿਹਾ ਭਾਨ ਪਮਾਨ ਮੰਨਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਨੂੰ ਨਿੱਧੀਆਂ ਤੇ ਮਾਲਕ ਸਿੰਧੀਆਂ ਦਾ, ਦਿੱਤਾ ਆਪ ਭੰਗਾਵਾਨ ਸੀ ਬਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਵਾਲੀ ਪੰਥ ਦਾ ਤੇ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਘਰ ਦਾ, ਸਭਨ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਸੁਖ ਜਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਮੌਦੀ ਭਾਵੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨ ਲਖ ਸਕਿਆ, ਸਮਝੀ ਰਖਜਾ ਅਸਾਂ ਧਰਮ ਧੁਜ ਦੀ ਨਹੀਂ ।
 ਰੱਖੀ ਜੇਤ ਪਰਵਾਨ ਜਗਜੀਤ ਗੁਰਦਿਰ, ਜੇਤ ਬਦਲਦੀ ਏ ਜੇਤ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ।
 (ਸੰਤ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਰਵਾਨ)

ਜਿਹੜੀ ਗੀਤ ਗਾਇਆਈ ਵੀ ਤੁਰੀ ਆਈ, ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਸੰਭਾਲੀ ਪੁਤਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਹੋਮ-ਜੱਗ ਪੁਜਾ ਪਾਠ ਵਰਨੀਆਂ ਤੇ 'ਜਪਿਆ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ' ਜਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਸਮਾਂ ਠੀਕ, ਡਿੱਠਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਮਾਂ, ਰਿਸੇ ਵਕਤ ਸਾਰੀ ਲੋੜ ਭਾਂਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀਆਂ ਭਾਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਵੱਡੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਾਪਿਆ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਨਰ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਆਪ ਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਗੰਥ ਕਰ ਸਕੇ ਕੋਈ ਤੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ।
 ਮਾਖਸਾਤ ਪਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ, ਜੇਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਜੇਤ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ।
 (ਸੰਤ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਜਨ)

ਨਾਨਕ, ਅੰਗਦ, ਅਮਰਦਾਸ, ਗੁਰਦਾਸ, ਅਰਜਨ ਹੋਇ ਆਇਓ
 ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ, ਹਰਿ ਰਾਇ ਹੈ, ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜੇਤ ਜਗਾਇਓ
 ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੂਰਮਾ, ਸੀਸ ਦੇਹੋ ਜਿਨ ਧਰਮ ਬਚਾਇਓ
 ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ, ਖਾਨਸਾ ਧਾਜ ਜਿਨਰਹ ਦਿਖਾਇਓ

ਬਾਲਕ ਰਿਹਾ ਗੁਪਤ ਹੈ, ਗਾਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਇਓ
 ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਜੇਤ ਧਰ, ਵਡ ਪੁਤਾਪੀ ਰੂਪ ਬਣਾਇਓ
 ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਹੈ, ਭਵ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਭਰਾਇਓ
 ਸੀਤਲ, ਦਾਤਾ, ਮਿਹਰਬਾਨ, ਚਰਨ ਪਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਪਾਇਓ
 (ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਮੇਲ ਜੀ)

੧੦ ਸਿਤੰਬਰ ੧੯੫੯ ਈ: ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ-ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਮਾਗਮ-ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਥਮ-ਦਰਸ਼ਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਪਿਛੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ

ਸ੍ਰ: ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ (Historian)
(ਲੇਖਕ ਨਾਮਧਾਰੀ ਇਤਿਹਾਸ) ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਸੰਨ ੧੯੫੪ ਈਸਵੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ:-

ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ ਰੋਡ ਦਿੱਲੀ ਸ: ਸੱਚ
ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਅਸੀਂ ਕਈ ਬੰਦੇ ਬੈਠੇ ਸਾਂ, ਤਦ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਮਹਾਰਾਜ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚੋਂ ਉਠ ਕੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦੇਖਕੇ ਆਪਣੇ
ਮੁਖਾਰਬੀਦ ਤੋਂ ਇਹ ਬਚਨ ਮੈਨੂੰ ਦਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫੁਰਮਾਏ ਸਨ,
"ਭਾਈ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ,

ਵੱਡਾ ਕਾਕਾ ਕੇਵਲ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ

ਕਨਾਧਾਰੀ ਚਿੰਤਨਵਾਨ

ਇਹ ਕਾਕਾ

ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਇਹਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖੀ ਬਹੁਤ ਵਧੇਰੀ

(ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਥੇ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ)

[ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਭੀ ਫੁਰਮਾਇਆ, ਕਿ]

ਇਹਦੇ ਸਮੇਂ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ)

ਸਾਰਾ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪੱਕਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ,

ਚਿੰਤਨਵਾਨ ਬਚੇ ਅਰਥ ਪੁਛਦਿਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ

"ਚਿੰਤਨ ਵਾਨ ਜੋ ਕੁਝ ਭੀ ਚਿਤਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਰੇ

ਜਾਂਦੇ ਕਿਸੇ ਵਲ ਹੱਥ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਭੀ ਕਰਦੇਵੇਗਾ

ਉਹ ਪਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।"

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਹ
ਬਚਨ; ਸ੍ਰ: ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਨ ੧੯੫੪ ਵਿਚ ਕਹੇ ਸਨ । ਇਹ ਬਚਨ ਉਸ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਬੱਧਸੰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਈਆਂ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਸਟਾਂਤ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਨ ।
ਅੱਧ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪੰਨੇ ੧੨੦੪ ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ

ਗਿਰਿ, ਬਸੁਧ, ਜਲ ਪਵਨ, ਜਾਇਗੋ

(੫੨)

ਇਕਿ ਸਾਧ ਬਚਨ ਅਟਲਾਧ

ਅਤੇ

ਰਾਜ ਬਿਨਾਸੀ, ਤਾਮ ਬਿਨਾਸੀ, ਸਾਤਕ ਭੀ ਬੇਨਾਧ

ਦਿਸਟਮਾਨ ਹੈ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ

(੫੨)

ਇਕ ਸਾਧ ਬਚਨ ਮਾਰਾਧ

ਇਥੇ ਤਾਂ ਇਕ ਸਾਧ ਦੇ ਬਚਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਧ ਦਾ ਬਚਨ ਪੁਰਾ ਨ ਹੋਵੇ । ਜਦ ਇਕ ਸਾਧ ਦਾ
ਬਚਨ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਪੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਬਲਾਓਲ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਇਹ ਬਚਨ ਕਿ ਵੱਡਾ ਕਾਕਾ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ)
ਕਨਾਧਾਰੀ ਚਿੰਨਤਾਨ ਹੈ, ਅਲੋਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇਹਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖੀ
ਬਹੁਤ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪੱਕਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,
ਪੂਰੇ ਕਿਉਂ ਨ ਹੁੰਦੇ ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਇਹ ਕੋਈ ਗੁਣੀ ਛੰਨੀ ਨਾਹੀ ਬਾਤ

ਅਤੇ ਆਪ ਜਾਕੇ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ?
ਸੜਕ ਪੱਕੀ, ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪੱਕੇ ਕਮਰੇ, ਸੇਵਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪੱਕੇ ਅਤੇ ਸੁਹਣੇ
ਮਕਾਨ ਹਨ । ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪੱਕਾ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿਮੂਤੀ
ਮੰਦਰ ਪੱਕਾ, ਅਕਾਲ ਬੁੰਗਾ ਪੱਕਾ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ
ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਪੱਕੀ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੋਵਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕੀ ? ਸਭ
ਪੱਕਾ ਅਤੇ ਇੰਨਾ ਸੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ।
ਸਮਸਾਨ ਭੂਮੀ ਵੀ ਪੱਕੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਗਾਂਧੀਸ਼ਾਲਾ ਵੀ ਪੱਕੀ ਬਣ ਗਈ

ਆਰਿ, ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਟੇਸ ਬਚਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਹਦੇ ਸਮੇਂ (ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ) ਸਿੱਖੀ ਬਹੁਤ ਵਧੇਗੀ ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਮਜ਼ਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, 22 ਮੁਕਦਮੇ ਸਨ । ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਣੀਏ ਮਨੋਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਮੁਕਦਮੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਬੁੰਡਾਲੀਆਂ ਅਪਣੀ ਭੁੱਲ ਮੰਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਸੇ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਲਿਖਕੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਿਕਰਮ ਸੰਮਤ 201੯ ਦੇ ਸੰਤ ਨਗਰ ਦੇ ਹੋਲੇ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਖਲੋ ਕੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣੇ ਵਲ ਟਿਕਾਉਂਦੇ ਖਿਚ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਮਾਂਦਰੀ ਬੀਨ ਵਜਾ ਕੇ ਜਹਿਰੀਲੇ ਸੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਵਲ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਧਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਉਥੇ ਨਵੇਂ ਸਿੱਖ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਜੇ ਅਤੇ ਸਜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵਡੇ ਵਡੇ ਮਫਸਰ, ਵਜ਼ੀਰ, ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ, ਧਾਰਮਕ ਨੇਤਾ, ਇਥੋਂ ਤਕ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਡ ਭਾਗੀ ਸੰਮਤਦੇ ਹਨ ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਸ ਪਿਆ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਿੱਤਾ ।

ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖੀ ਪਰਚਾਰ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗਏ ਤਾਂ ਸਨ ਪਰ ਬਹੁਤ ਘਟ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ । ਹਜ਼ਰ ਹਜ਼ਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਪਰਚਾਰ ਲਈ ਥਾਈਲੈਂਡ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ, ਜਪਾਨ, ਕੀਨੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਜਰਮਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਆਦਿ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦੌਰੇ ਕਰਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅਭਿਲਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਹੁਣ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਭਜਨ ਬਾਣੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਜਨ ਬਾਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਹਰ ਥਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਅਭਿਲਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਬਹਾ ਭੀੜਾਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਬੜੀ ਸਰਧਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਵਲ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਆਚਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ।

ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਣ ਕਰਿ ਕਰਿ ਗਾਵਾ

ਤੂੰ ਮਾਹਿਬ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ

ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਬਚਨਿ ਨ ਮਾਕਉ

ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਉਚ ਤਰਾਵਾਨ

ਸ੍ਰੀ ਜਮਵਿੰਦਸ ਮਿਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਮਿਘ ਜੀ ਕਿੰਨੀਆਂ
ਕ ਕਲਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਹਨ, ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਓ
ਭਾਨੰ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅੱਗੇ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ
ਉਲੇ ਹਾਂ। ਸੰਗੀਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਲਓ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਗ ਬਾਨੀ ਬਾਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ
ਗੂੜ ਨਕਤੇ ਪੁੱਛ ਲਵੋ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ, ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰੁਤ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਮਿਘ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਿਸਤਰਾਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਟਿਹ ਛੀਟੇ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹਨ :-

ਸੰਪੂਰਨ ਗਿਆਨ

ਸੰਪੂਰਨ ਵੈਰਾਗ

ਸੰਪੂਰਨ ਜੱਸ

ਸੰਪੂਰਨ ਲੱਛਮੀ

ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਸਵਰਯ

ਸੰਪੂਰਨ ਸੁੰਦਰਤਾ

ਗਲਤੀਆਂ ਦੀਖਿਆ

ਦਾ ਜਾਚਕ

੦੫.੦੨